

LA LLUITA PER L'AIGUA A LA CONCA BAIXA DEL GAIÀ. REGADIU, MOLINS I CONFLICTES

Valls: Cossetània Edicions, 2022

Ricard Ramon i Sumoy

Salvador-J. Rovira i Gómez

sjrg@tinet.org



L'any 2018, Ricard Ramon publicava a les pàgines dels *Estudis Altafullencs* l'article "Drets d'aigua, regadiu i molins a la conca baixa del Gaià. El litigi entre la noblesa i l'Ajuntament de la Riera i Virgili per l'ús de les aigües del riu Gaià (1817-1837)". En els anys successius els *Estudis Altafullencs* acolliren els treballs titulats "La difícil gestió de l'aigua del riu Gaià durant la construcció de l'Estat liberal: poder municipal, molins i organització del regadiu a la Riera de Gaià (1845-1895)", i "La lluita per l'aigua del Gaià a Altafulla i Tamarit; els litigis de la Mineta d'Altafulla per l'aigua de la síquia del molí del Pas (1792-1885)". Aquests tres articles, en ser reescrits per al llibre que ressenyem, han estat l'embrió de la primera part de la publicació que estem tractant, dedicada a considerar els diferents litigis i conflictes que es produïren a

la conca baixa del Gaià al llarg del segle XIX (capítols 1 a 6). La segona part (capítols 7 a 10) està dedicada a l'evolució de la conflictivitat al voltant de l'aigua del Gaià a tenor dels canvis derivats de la industrialització, la modernització agrària i la política hidràulica. A la tercera part s'exposen les dinàmiques que portaren a la creació de les

comunitats de regants a la Riera (1943-1959), el Catllar (1945-1968) i Altafulla i Tamarit (1965-1974), així com el canvi de model agrari (de l'avellana a l'horta periurbana). L'estudi de Ricard Ramon, com el mateix autor diu, no pretén ser definitiu, res ho és, però en les seves 502 pàgines aporta una visió de conjunt que fins ara no teníem sobre el regadiu, els molins i els conflictes a la conca baixa del riu Gaià durant els dos darrers segles, la qual és força exhaustiva. Es recomana la lectura d'aquesta obra a tothom, però molt especialment a aquells que estan interessats pel Baix Gaià.